

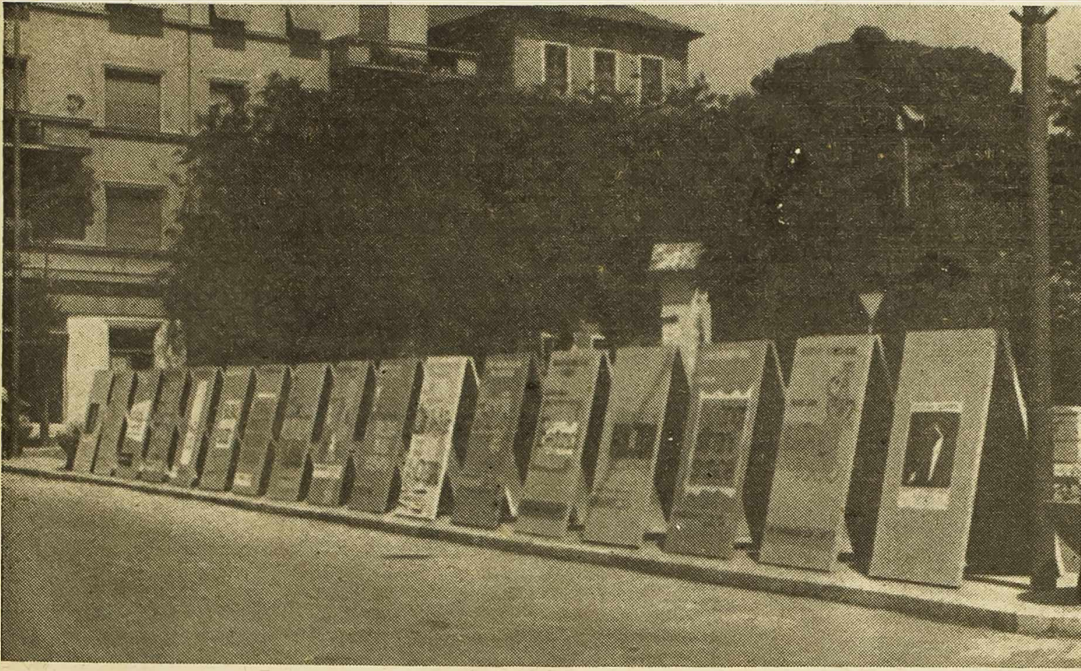
SIBENIK, 26. LIPNJA 1963.
BROJ 562 GODINA XII
List izlazi svake srijede • Uređuje redakcijski kolegij • Glavni i odgovorni urednik — NIKOLA BEGO • Uredništvo: Sibenik, UL Jelke Bučić 5 • Telefon uredništva 25-62 • Ručkopisi se ne vraćaju

šibenski list

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

Cijena 20 dinara • Izdaje Novinsko-izdavačko poduzeće «Stampa» Sibenik • Direktor MARKO JURKOVIC • Mjesečna pretplata za FNRI 100 dinara, za inozemstvo 200 dinara • Tekući račun: Komunalna banka Sibenik 435-11-8 • Telefon štamparije 22-28 i 29-57

III festival djeteta počinje u subotu 29. o. m.

U subotu 29. o. m. navečer na Trgu Republike obaviti će se svečano otvorenje Trećeg festivala djeteta, kome će prisustvovati društveno-politički faktori, javni i kulturni radnici Šibenika, te eminentni stručnjaci sa područja dječjeg scenskog izraza. Donosimo program priredaba do zaključno srijede 3. srpnja.

29. VI — Svečano otvorenje Festivala djeteta na Trgu Republike (19 sati)
— Doživljaji Toma Sojera — u izvedbi dječjeg kazališta »Boško Buha« iz Beograda, u Narodnom kazalištu. Početak u 26.30 sati.
30. VI — Studijski dio Festivala
Pero Budak: Dijete i scenski izraz
M. Misailović: Savremenost kazališta i dijete.
Otvaranje izložbi scenografije, kostimografije i dječje scenske literature u Domu DTO Partizan (19 sati).
— Doživljaji Toma Sojera — izvodi »Boško Buha« u Narodnom kazalištu (20 sati).
1. VII — Studijski dio Festivala
B. Kravljanaec, dramaturg: Profesionalna kazališta za djecu — Dom JNA (8.30 sati).
— Bajka o bajci — u izvedbi Zagrebačkog pionirskog kazališta u Narodnom kazalištu (20 sati).
2. VII — Studijski dio Festivala — diskusija
Nastupaju Zvezdana Ladika, režiser, Milena Večerina, profesor i Slavenka Čečuk, pedagog — U domu JNA (8.30 sati).
— Bajka o bajci — izvodi Pionirsko kazalište Zagreb, u Narodnom kazalištu (10 sati).
— Kolorowe piosenki — u izvedbi Poljskog lutkarskog ansambla »Arlekin« — u Domu JNA (19 sati)
— Pinokio drveni lutak — u izvedbi Pionirskog kazališta »Titovi mornari« iz Splita, u Narodnom kazalištu (20.30 sati).
3. VII — Studijski dio Festivala — diskusija
Nastupaju Vukica Nikolin i M. Maletić. Dom JNA, (8.30 sati).
— Pinokio drveni lutak — izvodi Pionirsko kazalište »Titovi mornari« iz Splita, u Narodnom kazalištu (9 sati).
— Niezwykly wynalazak prof. »Orzeška« — izvodi Poljsko lutkarsko kazalište »Arlekin«, u Domu JNA (19 sati).
— Lopta iz svemira, izvodi Pionirsko kazalište iz Osijeka, u Narodnom kazalištu (20.30 sati).

Drniški poljoprivrednici su zadovoljni

Ovogodišnji dobar razvoj poljoprivrednih kultura na području drniške komune, a osobito u Petrovu polju, kao da je ozario lica drniških poljoprivrednika koje je prošlogodišnja suša teško pogodila. Optimističko raspoloženje poljoprivrednika pred ovogodišnju žetvu pšenice, kosidbu livada i sakupljanje ostalih plodova voćarskih i povrćarskih kultura osjeća se u svakom selu drniške komune.

Pšenica kojom su zasijani

veliki kompleksi zemljišta dobro napreduje. Posljednje kiše dobro su došle. One su doprinijele i uspješnijem razvoju kukuruza. Poljoprivrednici vele da kiše uopće nisu više potrebne do kraja žetve pšenice i kukuruza.

Vinogradari su, ipak, najzadovoljniji a osobito oni na području Oklaja i Miljevaca. Ni najstariji ljudi ovog kraja ne pamte da su ijedne godine kao ove vinogradi tako dobro

Članovi Privredne komore iz Pescare posjetili Šibenik

Prošlog tjedna doputovali su u Šibenik u pratnji potpredsjednika Privredne komore kotara Split Ivana Gaće članovi Trgovinsko-industrijske i Privredne komore iz oblasti Pescare, koji su prethodno nekoliko dana boravili kao gosti Privredne komore u Splitu. Gosti iz Italije za vrijeme boravka u Šibeniku razgledali su kulturno-historijske objekte, šibensku luku i tvornicu lakih metala »Boris Kidrič«, a zatim ih je primio inž. Zvone Jurišić, predsjednik Općinske skupštine, koji je na slapovima mala Krke priredio ručak za talijanske goste.

U POLAČI ODRŽAT ĆE SE CENTRALNA PROSLAVA DANA BORCA ZA PODRUČJE KNINSKE OPĆINE

Centralnom proslavom koja će se održati na Polači narod kninske općine svečano će proslaviti Dan borca.

U tom najvećem podinarskom selu kninske općine, 4. jula, izvršit će se prenos kostiju 250-torice palih boraca iz raznih krajeva Dalmacije koji su tokom rata, u borbi protiv okupatora, pali na ovom terenu, na Oštroj glavici i drugim poprištima borbi koje su se vodile pod obroncima Dinare i Kozjaka.

Također, istoga dana u Polači će se obaviti otkrivanje spomenika palim borcima tog ustaničkog sela.

Tom prilikom u Polači bit će održan veliki narodni zbor na kojem će govoriti istaknuti politički i vojni rukovodioci.

Predviđa se, da će proslavi Dana borca na Polači, pored naroda kninske općine prisustvovati i mnogi učesnici iz susjednih komuna i ostalih dijelova kotara Split. (m)

PROSLAVA DANA BORCA U ŠIBENIKU

Dan borca — 4. srpnja bit će svečano proslavljen brojnim kulturnim i sportskim priredbama. Centralne proslave za sjeverni dio Dalmacije održat će se u selu Polače kod Knina. U Šibeniku će uoči proslave predstavnici boračkih i političkih organizacija posjetiti grobove palih boraca. Tom prilikom će se položiti vijenci u Parku strijeljanih, na Raskrižju i na ostalim grobovima poginulih u toku narodnooslobodilačke borbe. Od sportskih priredbi, koje će se upriličiti u selima šibenske općine, najznačajnije je svakako tradicionalna jedriličarska regata koja će se pod pokroviteljstvom Općinskog odbora Saveza boraca održati u šibenskom otočnom pojasu. Na ovoj regati sudjelovat će jedriličari »Mornara« i »Vala« iz Šibenika, te »Zala« iz Betine. Za vrijeme regate bit će položen u more lovor vijenac u spomen na poginule mornare.

Izbori - smotra naših uspjeha

Izborom poslanika za Savezno i republička vijeća završena je jedna velika općenarodna politička aktivnost — biranje predstavničkih organa od komune do Federacije. Izlazeći u visokom procentu na birališta, najvećem na posljednjim izborima, građani su rekli »za socijalizam, koji je naša sadašnjost i budućnost«.

Poslije mnogobrojnih dogovora radni ljudi su i u najviša skupštinska tijela izabrali predstavnike koji će se dosljedno zalagati za samoupravljanje, za izgradnju socijalističkog društva, za brži ekonomski razvitak i bolje životne uslove svakog pojedinca. Na ovim zadacima, pored iskusnih društveno-političkih radnika izraslih u revoluciji, u najvišim predstavničkim tijelima na društvenim poslovima angažirat će se veliki broj novih i mladih ljudi, sposobnih i samoprijegornih graditelja socijalizma. Među njima je ovog puta i osjetan procenat žena, koje su smjelije birane u najodgovornija politička predstavništva. Nastupio je zapravo period najšireg angažiranja žena u društveno-političkom životu.

Svuda, u svim predstavničkim tijelima, izabrano je mnogo više radnika, mladih ljudi i žena nego ranije. I nacionalni sastav izabranih odbornika i poslanika odgovara nacionalnoj strukturi stanovnika.

Radni ljudi i izabrani predstavnici u Saveznoj, republičkim i općinskim skupštinama u toku protekla tri mjeseca dogovarali su se o oživotvorenju principa i normi postavljenih u programu Saveza komunista Jugoslavije i u novom Ustavu socijalističke zajednice. U širokoj diskusiji, koja je predstavljala svojevrsan referendum, građani su pokazali veliko interesiranje za dalje razvijanje našeg društveno-političkog sistema i društvenih odnosa. Oni su pokrenuli veliki broj problema iz životne prakse radnih organizacija i komuna. Brojnim učešćem na masovnim sastancima u toku izborne aktivnosti građani su ispoljili visoku političku zrelost i spremnost za dalje izgrađivanje socijalističkog društva.

Izvršena je smotra naših uspjeha, ukazano je na slabosti na teškoće, analizirano je sve ono što je pokrenulo pismo Izvršnog komiteta CK SKJ, o čemu je u Splitu govorio drug Tito i sve što je istaknuto na poznatim partijskim plenumima. U svenarodnoj diskusiji i aktivnosti postavljena su mnoga pitanja i pokrenuti mnogi novi problemi, koji će tek sada imati da se rješavaju u radnim organizacijama, mjesnim zajednicama, komuni. Doći će, zapravo, na red razrada određenih problema i zadataka, o kojima je dosad bilo toliko riječi. Ovakva aktivnost zahtijeva konkurentne planove koji se tiču povećanja proizvodnje i produktivnosti, ostvarivanja plana, urbanizacije sela, vođenja komunalne politike. Sada postoje uslovi da se svak još više bori za bolji kvalitet rada svih organa samoupravljanja, za jačanje njihove odgovornosti i suzbijanje raznih birokratskih pojava. Sve ovo naročito može da dođe do izražaja prilikom donošenja statuta općina, radnih i mjesnih zajednica.

Možemo sa puno optimizma očekivati da će u narednom periodu izabrani predstavnici samoupravnih tijela, u dogovoru sa radnim ljudima uspješno izvršavati sve društvene poslove. P. S.

Zašto se neka potrošna roba teško plasira?

* RAST CIJENA NA MALO MIJENJA STRUKTURU POTROŠNJE — OSNOVNI TROŠKOVI ZA PREHRANU — MALO OSTAJE ZA INDUSTRIJSKU ROBU

Analize privrednog kretanja u toku ove godine, odnosno za prvih pet mjeseci za koje postoje službeni podaci pokazuju nekoliko neobično interesantnih pojava, koje će, bez sumnje trebati detaljnije razmotriti, a prije svega naći im osnovne uzroke i korijene. Jedna je od njih, svakako, i stanje na domaćem tržištu, ili drugim riječima odnosi između tog tržišta i proizvodnje. I njihova povezanost s neposrednim potrošačima i njihovom kupovnom moći. Ponekad smo, naime, skloni da olako shvaćamo te složene odnose ili čak krivo što može dovesti, a u praksi i dovodi, do pogrešnih zaključaka. Podaci o kretanju industrijske proizvodnje pokazuju, na primjer, da proizvodnja robe za široku potrošnju raste brže od prosjeka. I to za puna tri postotka. Ali, s druge strane rastu, i to još izrazitije, i zalihe te robe, a proizvođači imaju sve više teš-

koća u njihovu plasmanu. To se naročito odnosi na proizvođače tekstila i obuće, čiji tokovi pokazuju najbržu tendenciju porasta.

DA LI SU UZROCI PLASMANA ROBE SAMO U MAJNOJ KUPOVNOJ MOĆI

Najčešće se, i to bez opravdanja, slabiji plasman te i druge potrošne robe pripisuje slabijoj kupovnoj moći potrošača i izmijenjenoj strukturi potrošnje. Jer, troškovi su života u tom razdoblju, zbog neplanirano visokog porasta cijena poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda koji se kreće od 10 do 12 posto u odnosu na isto razdoblje prošle godine, usporili porast kupovne moći. Cijene su na malo, naime, porasle za oko 4,5 posto, ne uzimajući u obzir porast cijena mesa u toku aprila, koji se kretao od 10 do 140 dinara po kilogramu, odnosno troškovi su života u cjelini po-

rasli za blizu 6 posto. To je dovelo i do drukčije strukture potrošnje, pošto se sve veći dio sredstava kućnih budžeta troši za prehranu, a manji dio ostaje za drugu, u prvom redu industrijsku robu. Odatle i stvarne teškoće u plasmanu te robe na domaćem tržištu, koje ograničavaju i dalji prosperitet proizvodnje, iako je to u posljednje vrijeme uslijed liberalizacije potrošačkih kredita u stanovitoj mjeri ublaženo. Ali, da li je razlog slabijem plasmanu i gomilanju zaliha nekih vrsta potrošnih roba samo u tome? Ili ima i drugih razloga?

Sa sigurnošću se može tvrditi da ih ima, jer je činjenica da, i pored porasta zaliha tekstila i obuće, koje samo uzimamo za primjer, na tržištu nedostaje pojedinih asortimana. To, u svakom slučaju može potkrijepiti tvrdnju da se pojedina poduzeća sporo prilagođavaju zahtjevima tržišta i

ukazuje na neophodnu potrebu da se njihova proizvodnja i zalihe ispituju i s drugih aspekata, a kvaliteta i funkcionalnosti, u prvom redu. Kad bi se to učinilo sigurno bi se i na stanovito ograničenje potrošnje, koje je sigurno privremenog karaktera drukčije gledalo, a načini za oživljavanje proizvodnje tražili i drugdje.

PRIHODI NE PRATE PORAST PRODUKTIVNOSTI RADA

Ostaje ipak činjenica da je u toku prvih mjeseci ove godine kupovna snaga potrošača pala, jer realni prihodi nisu u odgovarajućoj mjeri prihvatili čak ni porast produktivnosti rada, dok je taj odnos prethodnih godina gotovo u pravilu bio obratan. Zato je neophodno da se tome nađu uzroci. Ali, čini se da nećemo pogriješiti ako kažemo da na tom osjetljivom području nema egzaktnog metoda pomoću kojega bi se tačno moglo utvrditi

((Nastavak na 2. strani))

Pioniri Vodica

Društvena briga o djeci

Novim Ustavom SFRJ konstituirano je pravo i dužnost roditelja da se staraju o podizanju i odgoju djece. Time se ne negira marksistička postavka o brizi društva o djeci već se, naprotiv, potvrđuje činjenicom da društvo nije nešto van roditelja i da se roditeljsko staranje o djeci ne može zamijeniti nekakvom anonimnom brigom države o djeci.

Ovo ustavno načelo potvrđuje da su problemi odgoja i staranja o djeci društveni problemi i da roditelji, zajedno sa svim građanima, učestvuju u organiziranju i formiranju raznih društvenih službi koje se brinu o školovanju, odgoju i staranju o djeci. Sve ove ustanove, koje služe djeci, stvaraju se uz aktivno učešće i podršku roditelja, koji na taj način jedan dio svoje brige o djeci iskazuju kao članovi šire društvene zajednice.

Preporuka SNS o daljem razvoju dječje zaštite u komunama, donijeta početkom 1962. godine, ukazala je put kojim treba ići u rješavanju ovog problema. Pokrenute su sve društvene snage u komunama, čula su se mišljenja i prijedlozi roditelja, vidjele potrebe i sagledale materijalne mogućnosti komunama.

Međutim, pitanje društvene brige o djeci zaposlenih roditelja još uvijek je veoma akutno i predstavlja prvorazredni problem u oblasti dječje zaštite. Naime, još uvijek se osjeća deficitarnost u broju i kapacitetima za smještaj djece zaposlenih roditelja. Prema popisu ustanova za dnevni boravak djece, u Jugoslaviji je bilo aprila 1962. godine 1037 ustanova sa 78.028 štićenika ili svega oko 10% od stvarnih potreba za smještaj djece zaposlenih roditelja.

Kako se nalazimo u fazi priprema za izradu sedmogodišnjih planova društvenog i privrednog razvitka, to se pred komune postavlja, kao prvorazredan zadatak u ovoj oblasti sagledavanje materijalnih mogućnosti i potreba za izgradnjom ustanova za dnevni boravak djece. Ustanove za boravak djece treba da odgovaraju radnom vremenu zaposlenih roditelja i da djeca u nji-

ma mogu primati odgovarajući broj obroka, a ukoliko je riječ o školskoj djeci da ispunjavaju uslove za rad školskih zadataka. Drugim riječima, treba planirati razvoj kombiniranih ustanova za dnevni boravak djece u koje će se smještati djeca svih dobnih starosti. Pri planiranju izgradnje ovih ustanova potrebno je ići na izradu širih akcionih programa za razvoj dječje zaštite u komunama, a posebno za razvitak ustanova za dnevni boravak djece zaposlenih roditelja. Programima bi trebalo nastojati da se objedine materijalna sredstva svih zainteresiranih faktora u komunama za unapređenje i razvitak dječje zaštite, i to sredstva NOO, privrednih organizacija, školskih fondova, društvenih organizacija i drugih u cilju koordinirane akcije i uspješnog ostvarenja plana dječje zaštite.

Lj. P.

REVIJA MOTORNIH VOZILA

Na inicijativu Štaba za sigurnost u saobraćaju i u suradnji s Auto-moto društvom, u Kninu je održana revija motornih vozila, koja je prošla glavnim ulicama. Priredbu je promatrao veliki broj građana.

U okviru Mjeseca sigurnosti u saobraćaju na kninskim ulicama su se pojavili izviđači u ulozu saobraćajaca. Oni svako ga dana izjutra i poslije podne, na obilježnim prelazima upućuju pješake na pridržavanje saobraćajnih propisa. Pod kontrolom milicionera-saobraćajaca oni vrše i kontrolu vozača i vozila. (m)

ULOVIO PASTRVU TESKU PREKO PET KILOGRAMA

Nedavno je Đuro Lazić, vodnik, sportski ribolovac iz Knina u kanjonu Krke ulovio rijedak primjerak pastrve. Ona je težila 5,30 kilograma. Kad je pastrvu privukao obali, ribolovac je skočio u vodu, rukama uhvatio lovinu i izbacio je na obalu. (m)

Povećana industrijska proizvodnja u šibenskoj komunama

Industrijska proizvodnja u zaposlenih radnika nego prošle godine. Obratno u kninskoj komunama produktivnost je smanjena za 12 posto zbog povećanog broja zaposlenih od 124 radnika u ovom razdoblju, mada je proizvodnja na prošlogodišnjem nivou (odnosno veća za 4,5 posto od drniške komune).

Očekivalo bi se adekvatno kretanje i osobnih dohodaka s obzirom da je to ekonomski opravdano i u skladu s općim smjernicama u našoj privredi ali upoređenja daju drugačije rezultate. Tako npr. isplate osobnih dohodaka u mjesecu aprilu 1962. i 1963. u prosjeku po jednom zaposlenom bile su:

	1962. g.	1963. g.
Općina Šibenik (industrija)	24.698	23.800
Općina Drniš (industrija)	19.183	22.688
Općina Knin (industrija)	19.183	22.688

Izloženi pokazatelji govore da se osobni dohoci obrnuto proporcionalni u odnosu na proizvodnju i produktivnost. Teško je davati komentare na ovakve odnose među komunama bez neposrednih proizvođača, tj. radnih kolektiva koji najbolje znaju svoje probleme uslove pod kojima su izvršavali svoje proizvodne zadatke ove i prošle godine. Međutim, zbog cjelovitosti područja s obzirom na nedavnu administrativnu podjelu i približno jednake mogućnosti proizvodnje i proizvodnosti ipak ne bi trebalo doći do ovakvih nesrazmjernosti. Doduše, osobni dohoci se odnose samo na

jedan mjesec, a proizvodnja i proizvodnost na 5 mjeseci, što je potrebno imati u vidu kod donošenja konačnih zaključaka o kretanju pomenutih pojava. Pokušat ćemo iznijeti stanje osobito proizvodnje i proizvodnosti komparativne među najvećim industrijskim poduzećima unutar komunama. Upravo velika poduzeća svojim proizvodnim intenzitetom djelovala su različito na proizvodnju i proizvodnost među komunama.

Tako npr. proizvodnja i proizvodnost u našim velikim poduzećima u sve tri komune kretala se ovako (5 mjeseci 1962. = 100):

	1963. godine	
	proizvodnja	proizvodnost
Tvornica glinice i aluminijuma Lozovac	112,8	124,8
TLM »Boris Kidrič«	121,4	118,6
Tvornica elektroda i ferolegura Rudnici mrkog uglja Siverić	108,0	106,7
Boksitni rudnici Drniš	90,5	116,7
Tvornica vijaka Knin	57,9	76,9
	94,7	84,3

Odnosi općine i poduzeća u Statutu

U nekim statutima općina, čiji su prednacrti već izvršeni, nailazimo na neke odredbe koje nisu u skladu sa samostalnošću radnih organizacija. Ove odredbe predviđaju na primjer da općinska skupština samostalno odlučuje o spajanju privrednih organizacija, da može društvenim planom propisati obavezno udruživanje sredstava radnih organizacija i sl.

Ove odredbe u prednacrtima statuta proističu iz pogrešne prakse koja se tu i tamo javljala na području administrativnog spajanja, kao i na području centralizacije sredstava iz privrede.

Postavlja se pitanje: da li su ove odredbe u prednacrtima statuta pravilne i da li se zasnivaju na odredbama Ustava?

Ustav je sasvim jasno ozakonio položaj radne organizacije odredbom da je radna organizacija samostalna i samoupravna radna organizacija koja samostalno odlučuje o svom poslovanju. Svako uplitanje u ovu samostalnost protiv se odredbama Ustava?

Ustav je sasvim jasno ozakonio položaj radne organizacije odredbom da je radna organizacija koja samostalno odlučuje o svom poslovanju. Svako uplitanje u ovu samostalnost protiv se odredbama Ustava.

Prema tome, kada je riječ o odnosima između općine i radnih organizacija koje treba regulirati odredbama statuta, onda treba imati određenu ulogu općine u davanju smjernica.

Izvan svake je sumnje da općina kao osnovna društveno-politička zajednica treba da ima određeni utjecaj na usmjeravanje privrednih kretanja. Zbog toga u statutu općine treba unijeti odredbe koje će:

— osiguravati materijalne i druge uslove za rad građana; razvoj proizvodnih snaga na njezinoj teritoriji; usmjeravati i usklađivati razvoj privrede i društvenih službi; stvarati uslove za zadovoljavanje materijalnih, socijalnih, kulturnih i ostalih zajedničkih

potreba stanovnika; organizirati društvene službe od općeg značaja i usklađivati pojedinačni i zajednički interes sa općim interesima društva. Prema tome, statutarnim odredbama općine treba u osnovi usmjeriti i usklađiti razvoj privrede i društvenih službi, a obavljanje društvene kontrole neće niukom slučaju negirati samostalnost radne organizacije.

I u pogledu udruživanja radnih organizacija, općina se može aktivirati ali statutom se ne može predvidjeti da ona može i odlučivati o udruživanju, pripajanju ili razvijanju radne organizacije. Prema Ustavu, ova nadležnost pripada kolektivu radne organizacije.

Odnosi općine i radnih organizacija treba u osnovi da budu regulirani na taj način, da se važna pitanja komunama rješavaju zajednički, uz dogovor i saglasnost svih zainteresiranih radnih organizacija, a nikako protiv njihove volje. Za ovakve odnose nužno je pretpostaviti postojanje društveno-političkog rada među proizvođačima kojima treba objasniti zajedničke potrebe komunama i potrebna sredstva. Stoga bi bilo veoma korisno kada bi se u općinski statut unijele odredbe prema ko-

Uzorcima visoke proizvodnje i proizvodnosti u sva tri velika poduzeća šibenske komune, kao i opadanje u 3 velika poduzeća drugih dvije komunama mogu biti poznati u prvom redu njihovim radnim kolektivima, a zatim određenim faktorima u komunama, jer pokazatelji koji su predočeni nije moguće jednostavno mehanički upoređivati — tim više što radi o relativno kratkom razdoblju, s obzirom da se uvijek stanje može poboljšati u idućem mjesecima.

Ne bi li bilo dobro da se putem javne diskusije iznesu pojedini momenti koji su utjecali na gornje pokazatelje. Danas se i kod nas neophodno nameće potreba da se i pojedincu i kolektivu otvori perspektiva da s boljim rezultatima i većim zalaganjem ostvare veće dohotke. Naša orijentacija teži za stimulativnim nagrađivanjem preko podizanja proizvodnosti uključujući i mogućnosti integracije u našim komunama i među njima prema srodnosti poduzeća.

— šb —

Plasman potrošne robe

(Nastavak sa 1. strane)

koji su to prihodi, koji bi maksimalno utjecali na najracionalniju potrošnju i na najoptimalnije proširenje domaćeg tržišta, koje je, pored porasta izvoza, neophodno ako se želi osigurati dalji intenzivni porast proizvodnje. Stoga je prihvatljiva zamisao koja se

Praksa Savezne i republičkih skupština koje su u pronektolem periodu davale preporuke po nekim važnijim pitanjima, dale su dobre rezultate. M. D.

PODUZEĆE »D. RONČEVIĆ« OTVARA SERVIS

U okviru obrtnog poduzeća »Dane Rončević« djelovat će servis za popravak i podmazivanje motornih vozila. Servis će se otvoriti u Docu, vis-a-vis mjestu odakle se vrši saobraćaj splavi na potezu Dolac-Martinska. Kako se saznaje servis će biti otvoren 1. srpnja ove godine. Otvaranjem ovog objekta izbjeći će se teškoće na koje su ranije nailazili motorizirani turisti.

TURISTICKI KIOSKI

Na kupalištima Martinska i Jadrija postaviti će se ovih dana prvi turistički kioski, u kojima će se moći dobiti različiti suveniri, dnevna i tjedna štampa, te duhanski proizvodi. Na njihovom uređenju izvode se završni radovi.

Obavijest roditeljima

Narodno sveučilište Šibenik organizira preko ljetnih praznika pomoć slabim učenicima iz slijedećih predmeta:

1. matematike
2. materinjeg jezika i
3. stranog jezika (engl. i franc.)

Pozivaju se zainteresirani da upišu svoju djecu VIII, VII i VI-tog razreda osnovne škole u LJETNI TECAJ.

Prijave i uplate se primaju do 30. VI 1963. u prostorijama Narodnog sveučilišta (DIT — II kat).

NARODNO SVEUČILIŠTE ŠIBENIK

Zarade službenika prema radu

Već je izvjesno da će Savezna narodna skupština na jesen razmatrati Prijedlog zakona o nagrađivanju službenika prema radu i radnom mjestu.

Rezultati provjeravanja novog sistema nagrađivanja i službenika u javnoj upravi prema radu već su poznati i oni su, prema svemu sudeći, pozitivni. Pokazalo se da je u onim ustanovama koje su se držale osnovnih, načelnih principa sistema, ostvarena ušteda od oko 190 milijuna dinara za materijalne rashode i oko 20 milijuna dinara za prekovremeni rad. Osim toga poslovi u upravi obavljani su efikasnije, odnos prema strankama bio je bolji, u toku ispitivanja sistema nagrađivanja organi uprave stvorili su planove rada i bili su im određeni konkretni zadaci.

Kada je počelo da se govori o novom sistemu nagrađivanja javnih službi bio je istaknut princip: javna služba, administracija, organi trebalo bi da budu servis građanima i privredi. Uz to bilo je objašnjeno da će zarade svakog službenika zavisiti o rezultata rada i da će se lični dohoci u upravi formirati iz sredstava koja plate privredne organizacije i političko teritorijalne jedinice za određene, konkretne zadatke i konkretne poslove koje za njihov račun obave organi uprave i administracija.

Principi su bili jasni ali su se nerazumijevanja pojavila prilikom provođenja a bilo je i loših tumačenja načelnih stavova nagrađivanja po radu.

To što će uprava biti servis privrede ništa nije drugo od shvaćanje da proizvođači stvaraju višak rada, sredstava i da tim sredstvima plaćaju službenike uprave za one zadatke i one poslove za koje su proizvođači a i društvo u cjelini zainteresirani. Naravno da to nikako ne znači da će se uprava omalovažiti, da će dobiti

drugi tretman, da će biti zapostavljena. Ne, nikako. Od uprave će se tražiti da prema zaradama radi odnosno da za određeni lični dohodak obavlja poslove kvalitetno i stručno.

Pored toga bilo je nerazumijevanja i oko korišćenja sredstava za povećanje ličnih dohodaka službenika. U novom sistemu nagrađivanja princip-nagrada prema radu temelj je sistema, osnova. Međutim u nekim gradovima i mjestima, u nekim ustanovama i narodnim odborima, shvatilo se da je to samo forma povećanja plaća. Shvatilo se da je dovoljno uvesti sistem nagrađivanja, ne mijenjati ništa u načinu rada, ne uzimati i veće poslove a primati veće plaće.

Ne treba ni govoriti da je ovakvo shvaćanje štetno i da sistem nagrađivanja u službama degradira, da ga izvitoperava. Lični dohoci se mogu povećati samo ako se povećava rad, produktivnost, ako se za isto vrijeme obavi više poslova, ako se radi kvalitetnije, stručnije, brže.

Omladina Biočića najaktivnija

Omladinska organizacija u selu Biočiću postiže u posljednje vrijeme vidne rezultate. Stariji aktivisti pričaju sve najbolje o radu mladih koji su u selu postali pokretači mnogih akcija. Mladići i djevojke svojim radom unijeli su u selo živost, zabavu i razonodu tako da danas ni oni a ni stariji mještani ne odlaze u Drniš radi rekreacije i ne pitaju se, kao što je to bio slučaj ranijih godina, kuda večeras? Društveni dom u centru sela, razvijen kulturno-zabavni život u njemu širom je otvorio vrata svima onima koji vole muziku, ples i veselje.

Najprije se počelo sa preuređenjem doma. Skromno i tiho mladi su započeli akciju i uz veliku moralnu i materijalnu pomoć starijih osposobili dom za svrhe za koje je bio i građen. Prva uspješna akcija dala je mladim snagu i elan za dalji rad na preobražaju sela i na razvijanju kulturno-zabavnog života u njemu. Preuređena sala doma postala je ubrzo pretjesna da primi sve znatijelne mještane.

Omladina je naišla na veliko razumijevanje kod članova Socijalističkog saveza i Partijske organizacije u selu. I prosvjetni radnici su svesrdno pomogli njihova nastojanja. Mještani okolnih sela ubrzo su čuli za njihov rad i pozvali ih na gostovanja. Njihovi nastupi oduševili su mještane Miočića, Tepljuha, Velušića i drugih okolnih sela. Prihode sa

priredaba mladi su iskoristili za nabavku gramofona i gramofonskih ploča tako da se svake subote i nedjelje u domu organiziraju zabave. Bio je organiziran i plesni tečaj za djevojke iz sela koji je bio dobro posjećen.

I sportski život je u selu razvijen. Najaktivnija je nogometna sekcija koja je ove godine na nogometnom prvenstvu seoskih aktiva zauzela drugo mjesto. Mladići namjeravaju da izgrade nogometni igralište u selu.

Mladi ovog sela, osim toga odigrali su vidnu ulogu u predizbornoj aktivnosti gdje su pokazali veliku brigu oko njezine organizacije.

Nastala je ljetna sezona. Aktivistima sa sela pridružili su se i oni koji se nalaze na školovanju u drugim mjestima. Njihov zajednički rad bit će, vjeruju u selu i Općinskom komitetu SO Drniš, još sadržajniji i raznovrsniji.

Bio nam je cilj u prvo vrijeme zainteresirati mlade za rad i odstraniti ih od kafana. U tome smo potpuno uspjeli kao i djevojke otrgnuti od mnogih nazadnih shvaćanja. Pomoć koju nam pružaju stariji aktivisti je blagovremena i dragocjena pa se nadamo da ona neće izostati ni ubuduće, rekla nam je omladinka Bura Bosiljka, sekretar Omladinske organizacije u selu Biočiću čiji su šest aktivista članovi SK. (ož)

Istina, da bi se valjano primijenili principi nagrađivanja po radu sasvim je razumljivo da je neophodna izvršna evidencija rada i obavljenih poslova, ažurna statistika koja će pokazati koliko je ko uradio i kako je uradio.

Osim toga u nekim službama, u kojima se eksperimentiralo sa novim načinom nagrađivanja, samo se vodilo računa koje odjeljenje i koji pojedinac radi bolje, a nije se brinulo i o onima koji su radili znatno lošije nego obično. A to je također jedna od osnovnih pretpostavki novog sistema. Koliko god će dobiti veća primanja oni koji bolje rade toliko će manje dobiti oni koji ne obavljaju svoje poslove.

Napominje se da će i poslije usvajanja Zakona o nagrađivanju morati da se ustanovi prelazni period u kome bi se novi sistem uhodao a poseban tretman odredit će se za ljude koji su pred penzijom.

Z. Z.

TEČAJ KROJENJA I ŠIVANJA U KADINOJ GLAVICI

Socijalistički Savez u selu Kadina Glavica nakon elektrifikacije sela postao je još veći inicijator i pokretač mnogih akcija u mjestu. Jedna od njih je i organiziranje tečaja krojenja i šivanja pod stručnim rukovodstvom osoblja iz tvornice šivaćih mašina i strojeva »Vlado Bagat« iz Zadra. Ovaj tečaj pohađa 30 djevojkica koje poslije napornih poljskih radova u suton odlaze u kuću mještana Nakić Alfirević Filipa gdje se okupljaju, uče i rade. Strpljivo i predano poput onih radnica iz tvorničkih hala.

— Teško mi je ostaviti same roditelje kod kuće. Ali, znate kako je znanje čovjeku, pa ma kakvo ono bilo, nikad nije suvišno. Osim toga mi smo djevojke sa sela koje imamo najviše tri do četiri razreda osnovne škole, zato nam je ovo najveća prilika da nešto više naučimo što će nam kasnije u novoj sredini i te kako dobro doći, — rekla nam je jedna živahna crnokosa djevojka.

Željela je da njena izjava tane anonimna. Jer, to ne osjeća samo ona. To osjećaju sve one koje su navečer umjesto motike uzele u ruke olovku, bilježnicu i mašinu za šivanje. (ož)

IZVIDAČI IZ KNINA SPREMAJU SE ZA BIVOKOVANJE

Članovi odreda izvođača »Boško Žunić« iz Knina pripremaju se za višednevno bivokovanje koje će se održati na području Kistanja, pored obale Krke. (m)

IZLOŽBA BRANKA VITASA

Branko Vitas slikar-amater iz Knina priredio je nedavno drugu samostalnu izložbu svojih radova. Izložio je preko 30 slika s motivima iz Knina i okolice, kao i nekoliko portreta. Izložba talentiranog slikara pobudila je u gradu znatan interes. (m)

Vitomir Gradiška

NOB 1943.

26

26. lipnja:

U blizini Perkovića prema Suhom Docu partizani su srušili željezničku prugu i oborili 30 telegrafskih stupova.

— Uslijedio je još jedan napad ličkih partizana na talijanski garnizon u Mokrom polju, koji je potpuno odsječen. Talijani priznaju da su imali samo četiri ranjena vojnika.

27. lipnja:

Operacija čišćenja koju su poduzele jake snage Talijana i antikomunističke bande niže Stankovaca završila je s neuspjehom kako tvrdi općinski ured iz Stankovaca Prefekturi u Zadru. Oni su, međutim, u Crljeniku zapalili 53 stambene i nekoliko gospodarskih zgrada; u Banjevcima gdje je stacionirala 6. antikomunistička banda demolirana je škola iz koje su odnesene čak i brave; u Velimu je zapaljeno 6 kuća, a iz crkve u Banjevcima banditi su odnijeli čak i sakupljenu limozinu (milodare) od vjernika.

Na kraju izvještaja općinski ured iz Stankovaca govori o potrebi postavljanja jakog talijanskog garnizona na ovom području, jer će se u slučaju povlačenja vojske momentalno opet pojaviti nepronalazljivi partizani (podcrtano).

— Opet je bačeno eksplozivom pet električnih stupova na vodu u Lozovcu prema Šibeniku.

— Oko 11 sati eksplodirala je mina koju su postavili partizani na željezničku prugu kod stražare br. 1 blizu Perkovića. Na tu minu je naišla patrolna trezina, na kojoj je pričinjena samo neznatna šteta, dok žrtava nije bilo.

— Uprava tršćanskog zatvora obavijestila je upravu zatvora u Šibeniku da je tamo stigao 41 zatvorenik upućen iz Šibenika, a među njima 10 žena sa dvoje djece u kolijevkama.

— Partizani su uhvatili Čubrić Milu u pirovačkom polju, pa su ga odveli sobom. Uhapšeni je imao veze sa okupatorom.

28. lipnja:

Iz pravca Kolarne, gdje su logorovali 1. i 2. bataljon Sjeverodalmatinskog partizanskog odreda upali su u selo Vukšić poviše Stankovaca radi čišćenja tog sela od antikomunističke bande. Banditi koji su bili kod svojih kuća, a pripadali su 3. antikomunističkoj bandi u Lišana, mahom su izbjegli, samo je uhaćen Landeka Joso pok. Sime. U toku dana održano je u Vukšiću više razgovora s narodom, koji je pomno slušao tumačenje partizanske borbe. Narod je bio na strani partizana, ali je previše bio izvrgnut teroru antikomunističke bande iz Lišana. U toku dana izvršena je konfiskacija hrane i stoke svim pripadnicima 3. antikomunističke bande iz Vukšića.

U selu Proviću, gdje su partizani odsjeli, bio je vrlo dobar prijem boraca. Sakupljeno je dosta hrane za potrebe partizana na dobrovoljnoj bazi. To je bio znak da je akcija partizana od 20. lipnja na to selo imala pozitivan utjecaj.

U toku dana talijanski garnizon iz Stankovaca, kao ni banda iz Lišana nisu se usudili intervenirati, premda su bili obaviješteni o prisustvu partizana.

Oba bataljona iz Vukšića i Provica pred večer krenula u pravcu tješnjanske Dubrave radi izvršenja akcija na tom području.

— Talijanski Specijalni sud za Dalmaciju u procesu protiv 25 rodoljuba i aktivista NOP-a i Vodiće i Srime (Mrša Vlade i dr.) izrekao je kaznu od 2 do 10 godina. Dvadeset i šesti po redu optuženi Mrša Tome (Krajić) nije doživio dan suđenja, jer je ranije umro teško zlostavljen u zaderskom zatvoru.

29. lipnja:

Po nalogu komandanta divizije »Zara« generala Viala karabinijeri i financi napuštaju Betinu i svoje sjedište prebacuju u Tijesnu. Istog dana tajnik talijanske općine iz Tijesna odlazi u Betinu gdje zatvara mjesnu poštu i odvodi sobom talijanskog poštara, koji je ujedno bio i tajnik mjesne fašističke organizacije u Betini, pa inventar fašista prebacuje u Tijesnu.

— Istog dana Talijani napuštaju Tribunj. Za taj korak općinski tajnik iz Vodica govori da to nije dobro, jer u Tribunju ima još oko 4 vagona vina i nekoliko stotina komada sitne stoke.

— U toku noći Šibenik je ostao u tami zbog srušenih električnih stupova blizu Lozovca. Iste noći na ulicama grada pojavili su se štampani leci na našem jeziku, koji su govorili o veličini naše borbe, o uspjesima partizana.

— 2. bataljon SDPO-a s komandantom Ivom postavio je zasjedu na turističkoj cesti blizu samih Vodica u predjelu Slovače. Zbog nebudnosti nekih boraca tu je zasjedu primijetio Fržop Jakov iz Vodica, pa je u velikoj panici pobjegao prema Vodicama. Kako se do 10 sati iz Vodica nije tog dana pojavio neprijatelj, bataljon se vratio u Dubravu kod Spadinovih stanova.

30. lipnja:

1. bataljon SDPO-a postavio je zasjedu blizu samog Tijesna. Oko 5,30 sati preko trajekta iz

Pirovca prebacio se na tješnjansku stranu jedan odred talijanskih vojnika koji je žurio na parobrodarsku vezu za Šibenik. Vojnici su upali u zasjedu. Otpočela je borba koja je potrajala svega nekoliko minuta. Poginulo je 7 vojnika i 2 karabinijera, dok je 9 vojnika zarobljeno, od toga su 3 ranjena i 1 financ je zarobljen. Spasila su se samo 3 vojnika.

U toj akciji zaplijenjena su 2 puškomitraljeza, te puške poginulih i zarobljenih talijanskih vojnika. Zarobljenici su bili odvedeni u partizanski logor u Dubravi, gdje su bili saslušani od komandanta preko tumača partizana Kliman Josipa rodom iz Istre. On im je objasnio ciljeve partizanske borbe i upozorio ih je da partizanska komanda pušta na slobodu zarobljene talijanske vojnike pod uslovom da se ne bore više protiv partizana.

Navečer su se dva partizanska bataljona prebacila u rejon Smrdelja i Laškovice. Cilj je bio izvođenje akcija protiv kistanjske i devršačke antikomunističke bande, koji su se zbog odsustva naših jedinica iz istočne Bukovice osilile i vršile masovan teror nad narodom.

— Prema nalogu komandanta XVIII talijanskog armijskog korpusa u šifriranoj depeši koja je glasila: »Uništi sve u krugu od 5 km od mjesta gdje su prošlih dana partizani srušili električni vod«, talijanski garnizon iz Šibenika gotovo je sav izašao vani pod komandom majora Borellia, pa je popalio čitavo selo Bilice (još preostale od prvih paljevina 52 gospodarske i 143 stambene zgrade), kao i dio sela Lozovca, pa je uhapsio oko dvadesetak ljudi, dok je svo ostalo stanovništvo ovih sela uspjelo izbjći na vrijeme.

1. srpnja:

U rano jutro počela je ofenzivna akcija brojnih neprijateljskih snaga na položaje dalmatinskih i ličkih partizana u sastavu Komandnog sektora na liniji Padene-Prevjes-Palanka-Kom. Ukupno je za tu akciju bilo skoncentrirano preko 4.000 neprijateljskih vojnika te banda iz Kistanja i Devršaka. Tri dana je trajala borba. Bilo je i dramatičnih situacija po neprijatelja, na primjer kada su borci III ličkog odreda bili ukliještili III bataljon talijanske pješadije i antikomunističku bandu iz Devršaka, koje je od uništenja spasila jedino talijanska avijacija stalnim bombardiranjem partizanskih položaja, razbijajući na taj način partizanski obruč. Prema neprijateljskim podacima III bataljon je izgubio samo 5 vojnika i 1 oficira, dok je imo 17 ranjenih, a ostale njihove jedinice pretrpjele su manje gubitke.

Baš u to vrijeme četnici popa Đujića vrše pritisak na partizanske položaje oko Plavna, kako bi olakšali talijansku situaciju oko Mokrog Polja i Prevjesa.

— Prefektura iz Zadra naređuje Komandi grupe karabinijera u Šibeniku da se smjesta interniraju na Molat kao taoći Kalik Nikola pok. Sime, Kalik Krste pok. Sime i Kalik Mile Nikolini.

— Za volju komesara talijanske općinske uprave iz Tijesna zapaljene su kuće sljedećih rodoljuba: Špadina Ante iz Tijesnog, Skračić Mate i Magazin Jakova iz Betine, te Periš Ante, Baus Vjekoslava i Kostić Nikole iz Pirovca.

— Na osnovu obavijesti talijanskih povjerenika, u Betini su uhapšeni: Jurić Dragica rođ. Turčinov i njezin sin Hrvoje — dak, Bilić Sime pok. Jakova, Bilić Estera Ivanova, Juroš Olga žena Drage i Bokan Marija pok. Ante. Istodobno su dva uhapšenika iz Betine i to Bokan Frane i Burtina Mate odvedeni u zatvor u Vodice.

— Talijani povlače svoj garnizon iz Vrpolja, koji su sačinjavali karabinijeri i jedan odred pješadije.

— U vezi naloga komandanta XVIII talijanskog armijskog korpusa nastavljeno je paljenje kuća u selima sjeverno od Šibenika. Tako je u Lozovcu zapaljeno još 27 stambenih i 33 gospodarske zgrade, a na Konjevratima u zaseocima Supići, Cogelje i Mandići zapaljeno je 58 stambenih zgrada. Tom prilikom je bilo uhapšeno samo 9 ljudi, budući da su preostali još prije dolaska Talijana izbjegli.

— Po naredenju pokovnika Attia u Zatonu okupator pali 13 stambenih i 5 gospodarskih zgrada, a jednu ruše do temelja.

— Oko ponoći partizani sa 12 minskih eksploziva ruše željezničku prugu Perković-Unešić kod Koprna.

2. srpnja:

Nastavljena je akcija paljenja kuća u Zatonu. Zapaljeno je još 7 kuća, 2 su oštećene, a 34 opljačkane.

— Ujutro su na terenu skradinske općine osvanuli 1 i 2. bataljon Sjeverodalmatinskog partizanskog odreda, koji su se prebacile iz Laškovice. Cilj je poduzimanje oružanih akcija protiv okupatora i bande na ovom dijelu anekdiranog područja. Bataljon su se smjestili u rejon Bratiškovača.

(Nastavit će se)

Dr Petar Guberina izabran za člana Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti

Prošlih dana u Zagrebu je na svečan način izvršen izbor redovnih i dopisnih članova Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Među redovnim članovima nalazi se i naš sugrađanin dr Petar Guberina.

Dr Petar Guberina rođen je 22. maja 1913. u Sibeniku, gdje je završio klasičnu gimnaziju zatim studira na sveučilištima u Zagrebu, u Francuskoj, Italiji i Rumunjskoj. Diplomira 1935. romansku filologiju u Zagrebu i doktorira 1939. na Sorboni. Godine 1941. uključuje se u narodnooslobodilački pokret. Godine 1945. delegat je Jugoslavenskog Crvenog križa u Zenevi. Od 1947. do kraja 1951. radi u Ministarstvu vanjskih poslova. Godine 1951.

izabran je za profesora za romansku filologiju u Zagrebu i naslijedio je svog učitelja Petra Skoka. Godine 1952. otvara eksperimentalnu sekciju u Odjelu za filologiju Jugoslavenske akademije i 1954. organizira Institut za fonetiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Za dopisnog člana Jugoslavenske akademije u radnom sastavu Odjela za filologiju izabran je 29. decembra 1955. godine.

Propadaju kulturni objekti

Po broju kulturno-historijskih spomenika, naš grad spada među najbogatije u primorskom pojasu. Burna i junačka historija ostavila je svoje tragove na svakom koraku. Nema kuće u starom dijelu grada koja na bilo koji način ne čuva u sebi trag iz prošlosti, svejedno da li je on u vidu grba, porte, starošibenskih dvorišta, bunara... Kroz rat su mnogi spomenici uništeni, a kasnije se nešto i restauriralo. Međutim, u posljednje vrijeme briga o našoj kulturno-historijskoj baštini je zatajila. Istina, svojevremeno je bio osnovan Zavod za zaštitu kulturno-historijskih spomenika, ali sve je ostalo samo na papiru. U međuvremenu spomenici propadaju.

U najruševnijem se stanju nalaze dvije starohrvatske crkvice koje datiraju još iz srednjeg vijeka. Na predjelu Gorice danas se nalaze narušene zidine crkvice sv. Ante opata. Preslice iznad pročelja više uopće nema, krov je propao, samo se nekako održao krov iznad oltara, a vanjske strane zidova ispisane su krečom. Ova crkvice ima burnu prošlost i zanimljiva je iz više razloga. Prema arhivskim podacima podignuta je 1124. godine ili nešto kasnije. A kada se vraćao sa pohoda na istok, mletački dužd Dominik Micheli porušio je Biograd na moru 1126. i izbjeglice iz Biograda preselile su se uz gradske zidine u Sibenik blizu crkvice sv. Ante, koja je tada nosila ime sv. Kreševana.

Za vrijeme svog postojanja crkvice je nekoliko puta dograđivana i pregrađivana i konačno je dobila oblik poput drugih crkvice u Dalmaciji iz srednjeg vijeka. Između ostalih, naročito je bilo značajno nadograđivanje koje je 1438. godine vršio poznati klesar Antun Bustao. On je isklesao

vrlo zanimljivi prag nad vratima sa reljefom dvaju pobratimaca (članova bratovštine) Gospe od milosrđa koji kleče pred monogramom SMV. Taj se reljef posve slučajno pronašao i sada se čuva u Muzeju.

Među najinteresantnije detalje ove crkvice spadaju presvođena polukružna apsida i grčki križ kao prozorčić koji se nalazi na pročelju. Takav križ je velika rijetkost u Dalmaciji.

U još gorem se stanju nalazi crkvice sv. Julijana u ulici Nikole Njeguša. Od nje je ostao samo vanjski zid sa nezanimljivim trgovima na pročelju. Ako se ovome doda čitav niz zapuštenih ili oštećenih interijernih dvorišta, bunara, grobova i zgrada koje se sve više adaptiraju ili nadograđuju na kojekakve načine, onda se može vrlo brzo uočiti koliko je Sibeniku potrebno neko tijelo ili ustanova koja će voditi računa o restauriranju i konzerviranju mnogobrojnih vrijednih kulturno-historijskih spomenika.

— mi —

ŠKOLA U „BARAKAMA“

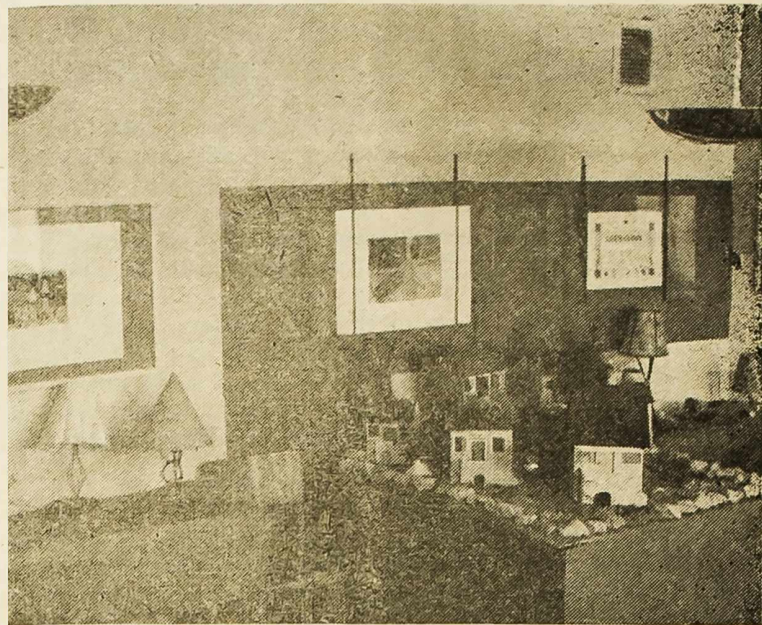
U našem gradu ima mnogo škola i one rade pod relativno dobrim uslovima. Međutim, ima jedna škola za koju se ne može reći ni da je u gradu, a isto tako i da nije. Riječ je o V osnovnoj školi koja je gotovo čitava smještena u nekadašnje radničke barake. Uz ovo svakako treba napomenuti da su uvjeti pod kojima je ova škola otpočela rad u barakama 1. februara 1962. godine bili zaista loši. Ali malo pomalo...

Na kraju ove školske godine škola ima 1065 učenika i prema tom broju izgleda da je najbrojnija u gradu. Od 26 odjeljenja devet nižih radi u prostorijama Industrijske škole, a ostalih sedamnaest nalazi se u barakama. Pored administrativnog i pomoćnog osoblja, u nastavnom procesu učestvuju 25 nastavnika.

Kada smo posjetili školu bilo je mnogo toplo i daci su po asfaltiranim puteljcima između baraka žurili kao mravi. Iz veće daljine nitko ne bi rekao da je to škola, ali kada se pride bliže začuje se žamor kao u košnici. Odmah se osjeti da se tu negdje nalaze vrijedne ruke đaka o kojima najviše govori lijepo uređen okoliš vrt. Sve donedavno oko baraka bio je samo razoran kamenjar i u kišne dane mnogo blata. A kada je poduzeće »Kamenar« počelo graditi i asfaltirati jednu saobraćajnicu u blizini, došlo je do suradnje između njih i đaka koji su htjeli da se u svojoj školi ugodno osjećaju. Đaci su pomagali radnicima u prenošenju kamenja i zemlje, a za uzvrat između baraka sada vijugaju asfaltirani putelji. Ovdome treba dodati i lijepo uređene cvjećnjake i podzide, a da se o unutrašnjosti školskih prostorija i ne govori.

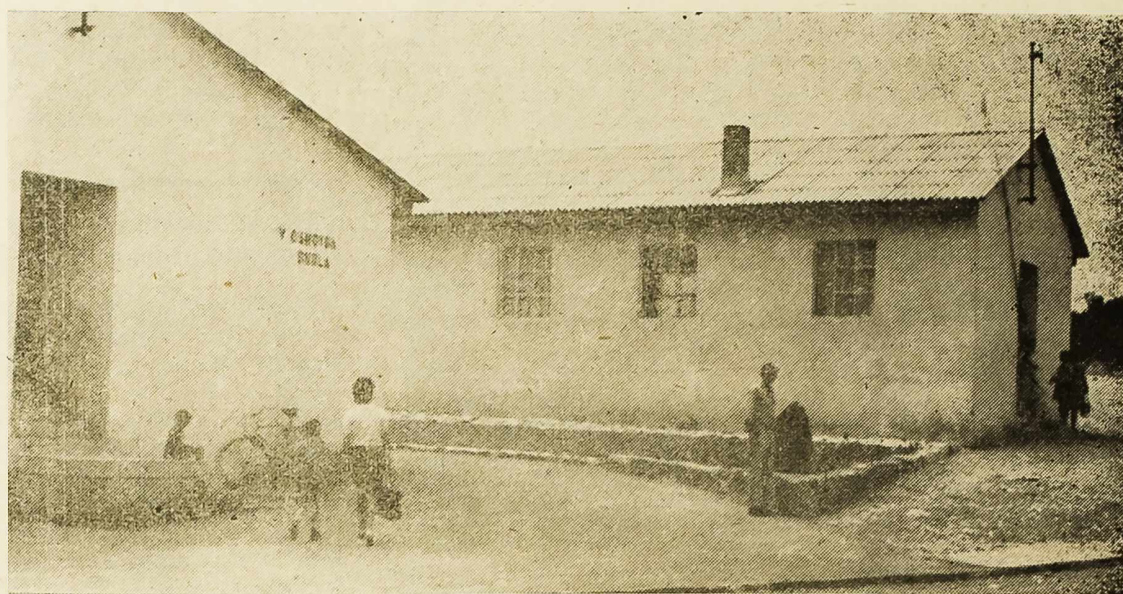
Ispod najniže učionice je polja, ali među dugim brazdamama i redovima vinograda i učenici imaju jednu svoju parcelu. Tu su oni uredili zajedno sa nastavnicima svoj školski vrt. Upravo smio zatekli upravitelja škole Milu Pavličevića kako s nekoliko učenika i učena obilazi visoke trsove kupusa, gredice graška i salate koju su već i brali. Kažu da je ovo sve skromno, ali iduće godine pored ba-

zateći, jer rade na dvije strane i u smjenama. Prema riječima upravitelja i iz razgovora s nekim od njih, moglo se vrlo brzo zaključiti da su to dobri, tihi ljudi čija su svakodnevna zalaganja u radu s učenicima urodila plodom. To se nekako najlakše osjeti na izložbi đачkih radova koja je priređena u prizemlju Industrijske škole. U dvije prostrane učionice jedva se mogao staviti izbor radova. Sarolikost radova

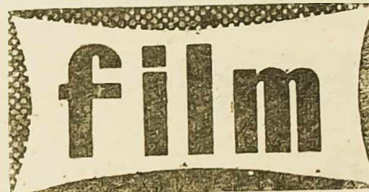
Izložba đачkih radova

su se upravo ispisivale. Do sada su već podijeljene. Barake je napustila jedna generacija. Na njeno će mjesto na-
Do jednom doći druga, mlađa. U međuvremenu, školske klupe i zvono imaju zaslužni odmor, a onda ponovno. — mi —

V osnovna škola

u raznim tehnikama i formata svjedoči vrlo rječito koliko se uz skromna sredstva i mogućnosti može postići kada se to želi.

Borba za opstanak

AMERICKI FILM

Disney nas je doduše već ranije na sličan način upoznao sa životinjskim svijetom, njegove priče iz toga svijeta su bile možda i zanimljivije, komponirane sa više duha i nekako atraktivnije, povezujući tako odlično poučno i zabavno, ali ovaj je sveobuhvatniji, jer daje pregled razvitka životinjskih vrsta od početka života na zemlji pa do danas. Leitmotiv je također, kao što je to uvijek bio i kod Disneya, borba za opstanak, koja uvjetuje prirodnu selekciju, razvitak i odumiranje pojedinih vrsta. Apsolutno poučan film koji je mogao i te kako dobro doći svakom učeniku naročito osnovne škole. Steta je samo što je stigao onda kada je nastava u školama već bila završena, te je tako bio relativno slabo posjećen.

Mačak pod šljemom

DOMAĆI FILM. REZIJA ZORŽ SRPIGIN

Horvatov pandan Nikoletini Bursaću »Mačak pod šljemom« doživio je ekranizaciju prije popularnog Čopićevog junaka. »Mačak« je priprosti seljak koji svojim zdravim razumom i prirođenim lukavstvom rješava i kompliciranije borbene zadatke. On nije vojnik, sasvim je neugledan i kadar čak i da, svladan umorom, prespava borbu. Njegovi podvizi nisu praćeni herojskim talambasima, ali to ne umanjuje njegove ratne zasluge i njegova popularnost je tolika da mu jedinica koja pokraj maršira odaje počast »pozdravom na desno«. Rat kojeg on vodi začinjeno je duhovitim situacijama koje su u filmu lijepo iskorištene, ali je vedrina koja prati gotovo čitav film nepotrebno narušena pogibijom našeg simpatičnog junaka. U Pavlu

Vujisiću on je imao interpretatora kakvog se samo poželjati može i kako god je vrijednosti filma dobrim dijelom pridonijela Vujisićeva interpretacija, tako će i ova uloga pridonijeti Vujisićevoj još veće čudo biti ako ga mnogi gledaoci ubuduće zvali imenom junaka ovog filma.

Nezadrživi

ENGLISKI FILM. REZIJA: TERRY BISHOP

Još jedan engleski kriminalni film za kojeg se ne bi moglo reći da je naročito uzbudljiv. A nije mogao biti u prvom redu zbog beskrvnosti režiije, koja nije bila sposobna da u najkritičnijim momentima izvede odgovarajuće akcente kojima će malo jače protresti gledaočeve nerve. Sjetimo se samo koliko je malo uzbudljiva i nedinamična bila otmica na početku filma, a puno više se nismo ni na svršetku zagrijali. Nastojanje da se kakvim takvim originalnostima u rješavanju situacije oko kidnapiranog djeteta prevaziđe banalnost fabule nije izvuklo film iz otmuznog prosjeka serijske proizvodnje i totalne beznačajnosti.

Pucajte na pijanistu

FRANCUSKI FILM. REZIJA: FRANCOIS TRUFFAUT

Ovo nam je susret s Francois Truffautom nakon »Cetiri stotine udaraca«, filma s kojim je prije nekoliko godina odnio Zlatnu palmu u Cannesu i postao jedan od najistaknutijih članova »novog vala«. Originalne režijske egzibicije, koje karakteriziraju »novovalove«, prevladavaju nad svim ostalim komponentama u ovom filmu, toliko da ide na račun jasnoće fabule, te je film donekle i nepristupačan prosječnom gledaocu. Zbog toga nas i neumitnost nesretne sudbine jednog pijaniste, u koju se prepilice jedna kriminalna epizoda, usprkos toga što ga Charles Aznavour igra i s previše osjećaja, naročito snažno i ne pogađa, a osjećamo da bi to moralo.

— b —

KULTURA

šte, tu prema njihovoj zamisli treba biti i cvjetni rasadnik.

Gore, u maloj četvrtastoj upraviteljevoj kancelariji, moglo se naći izobilje podataka. Između ostalog njihova je pionirska organizacija među najboljim. U prošlogodišnjem takmičenju za »Mali mikrofon« zauzeli su drugo mjesto. A ovaj uspjeh je vrlo značajan ako se ima u vidu da nijedna druga šibenska škola nije uspjela da se probije u finale, osim V osnovne i Učiteljske koja je zauzela posljednje mjesto.

Uspjesi se nižu i u ostalim vidovima slobodnih aktivnosti. Na spisku sekcija i druština ove škole nalazi se dosta toga. Ali izgleda da su od ostalih najviše uspjeha postigli mladi novinari i članovi literarne družine koji su ovih dana izdali i četvrti broj lista »Đačke iskre«. I u sportu su daci ove škole dobri, naročito su vrijedne uspjehe postigli na nedavnom pionirskom takmičenju u plivanju.

Nešto treba da se kaže i o nastavnicima ove škole. Oni su valjda jedini prosvjetni radnici u gradu koji se na svoje radno mjesto odvoze autobusom. U zbornici ih je naprosto nemoguće sve odjednom

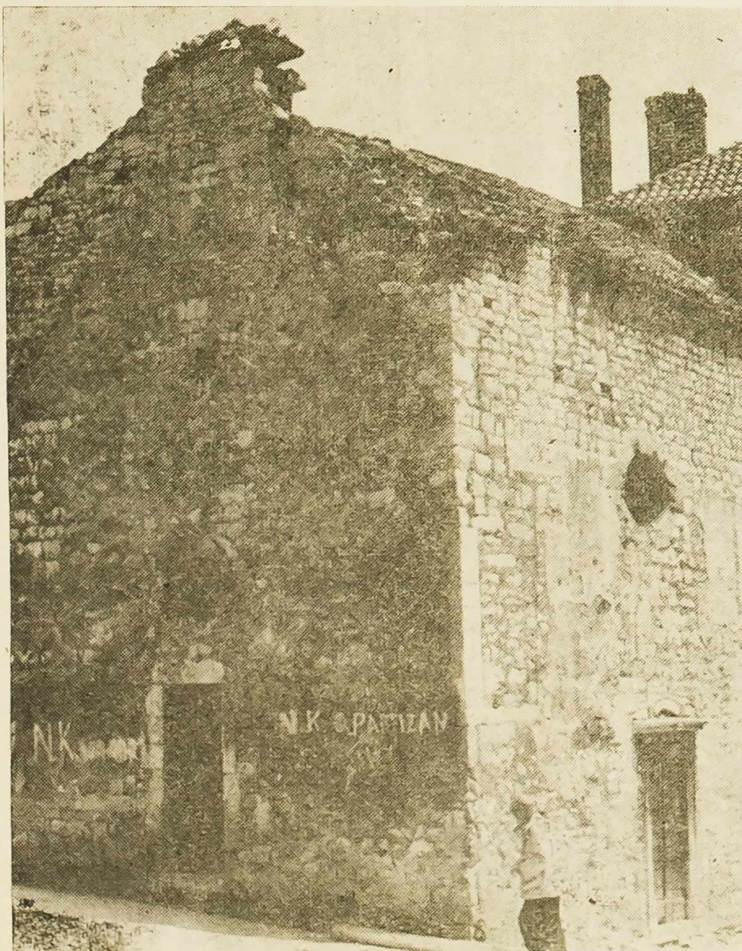
Kada smo posjetili Petu osnovnu školu, školu ni u gradu ni izvan njega, svjedodžbe

Najposjećeniji filmovi

U proteklih pet mjeseci u sibenskim kinima »Tesla« i »20. aprila« prikazano je više desetaka premijernih filmova domaće i strane produkcije. Među najposjećenijima na prvo mjesto nalazi se španjolski film »Majko slušaj moju pjesmu« sa 8886 gledalaca, američki film »Rio Bravo« gledalo je 8487, a »Maratonsku bitku« 8061 osoba, a zatim »Krst Rakoc« koji je gledalo blizu tri tisuće osoba. Neki od kvalitetnijih filmova imali su daleko manji posjet.

IZLOZBE ĐAČKIH RADOVA

Gotovo sve šibenske škole organizirale su pri kraju školske godine izložbe učeničkih radova sa područja tehničkog i likovnog odgoja. Najzapaženija od ovih izložbi bila je ona, što je organizirala Peta osnovna škola, koju je posjetio velik broj građana, roditelja djece i učenika.

Stara crkvice na Gorica

gradske vijesti

Što je pokazala anketa Zavoda za zapošljavanje?

Zavod za zapošljavanje radnika u Šibeniku organizirao je ove godine anketu među učenicima završnih razreda osnovnih škola na teritoriju šibenske općine. Na kraju školske godine u završnim razredima osnovnih škola nalazilo se više od 1500 učenika. Anketa je trebala dati odgovor na pitanje: koliko će učenika izraziti želju za izučavanjem raznih zanimanja. Provedenom anketom pokazalo se da velik broj učenika namje-

rava nastaviti školovanje radi izučavanja raznih zanimanja u privrednom sektoru. Tako je od 1257 anketiranih učenika, 637 izrazilo takovu želju, a među njima čak 211 omladinki. S druge strane pak Zavod za zapošljavanje otposlao je posebne obrasce u kojima su poduzeća trebala navesti svoje zahtjeve za učenicima u privredi. Nažalost, vrlo mali broj poduzeća odgovorio je potvrdno. S obzirom da do početka nove školske godine predstoji puna dva mjeseca, izraženo je mišljenje da će se sadašnji zahtjevi od svega 23 učenika znatno povećati. Teškoće će ipak nastati u pogledu sklapanja ugovora sa omladinkama, koje su izrazile želju za izučavanje zanimanja. Trgovačka mreža i druge uslu-

žne djelatnosti neće biti u stanju primiti velik broj učenika završnih razreda osnovnih škola, pa će se na tom sektoru trebati angažirati mjerodavni društveno-politički faktori i privredne organizacije.

SASTANAK AKTIVA PROSVJETNIH RADNIKA

U Šibeniku je održan sastanak aktiva upravitelja i nastavnika osnovnih škola koji predavaju predmet »poznavanje društva«. Tom prilikom je iz područja nauke o poznavanju društva organizirana izložba, na kojoj su prikazani grafikoni, fotografije i razni objekti. Izložba je održana u vježbaonici učiteljske škole, koja se inače bavi s proučavanjem problema s ovog područja.

OTVOREN CENTAR ZA PREDVOJNICKU OBUKU

U Skradinu je i ove godine otvoren Centar za predvojničku obuku koju pohađaju omladinci sa područja šibenske općine. Ovaj Centar djelovat će do 15. srpnja ove godine, i u njemu će omladinci kroz političku nastavu i praktičnu obuku steći potrebna znanja. Za vrijeme njihova obučavanja, u Centru se svakodnevno organiziraju kulturne i sportske priredbe, a najveće zanimanje vlada za emisiju »Mikrofon je vaš«.

IZLOŽBA MLADIH SLIKARA

U foajeu Narodnog kazališta otvorena je prva samostalna izložba članova Kluba mladih slikara koji djeluju pri Centru za kulturno-umjetnički odgoj mladih. Na izložbi svoje eksponate izlažu Smilja Gojanović, Branko Lovrić i Anisija Ungaro. Izložba će biti otvorena do 29. o. m.

TURISTIČKI BIRO U ŠIBENIKU

Odlukom Turističkog saveza općine u Šibeniku će se izvršiti pripreme za osnivanje Turističkog biroa, čiji bi zadatak bio da objedini cjelokupnu propagandu i informativnu službu, zatim da organizira izlete i kulturno-zabavne priredbe u vrijeme turističke sezone. U sastavu ovog Biroa djelovat će i služba vodiča, kao i još neke pomoćne turističke službe. Lokacija za ovu instituciju još nije definitivno određena, ali će se vjerojatno smjestiti na putničkoj obali.

OD 1—8. SRPNJA »TJEDAN SAOBRAĆAJA«

U razdoblju od 1. do 8. srpnja ove godine na teritoriju Šibenika održat će se »Tjedan saobraćaja«. I ovoga puta u raznim akcijama sudjelovat će članovi Automoto društva, organi Saobraćajne milicije, te šibenski pioniri. U toku ove manifestacije obilježit će se sve najvažnije raskrsnice, a na nekima će u svrhu reguliranja saobraćaja stajati saobraćajci - pioniri. Na području Šibenika registrirano je više od 1200 raznih motornih vozila. Njihov broj pokazuje iz godine u godinu tendenciju stalnog porasta, ali i brige na održavanju ceste.

FILATELIJA

SPOMEN-MARKE POVODOM BITKE NA SUTJESCI

Povodom proslave 20-godišnjicu bitke na Sutjesci. Zajednica jugoslavenskih PTT priredila je novu prigodnu seriju maraka koje će biti emitovane uoči proslave Dana borca, 3. srpnja.

Ova omiljena tematika naših filatelista bit će reprodukcirana iz kista našeg poznatog partizanskog majstora-slikara Đorđa Andrejevića-Kuna.

Prva marka, nominalne vrijednosti 15 dinara, prikazat će partizansku kolonu. Druga vrijednost od 25 dinara, prikazuje kanjon Sutjeske-Suha. Posljednja od 50 dinara prikazuje partizane u borbi.

Za tu prigodu Zajednica JPTT izdaje i prigodnu otmotnicu koja će se moći dobiti jedino u prodavaonicama »Jugofilatelije«. (MM)

GRUPA ISELJENIKA POSJETILA ŠIBENIK

Grupa naših iseljenika iz SAD, koja se nalazi u posjeti svojoj staroj domovini, stigla je u nedjelju i u naš grad.

U pratnji članova odbora Matice iseljenika šibenske općine gosti su za vrijeme kratkog boravka u našem gradu razgledali kulturno-historijske spomenike, a zatim su posjetili Park strijeljanih na Subićevcu.

Poslije podne iseljenici su autobusom nastavili put prema Zadru.

SKUPŠTINA PODODBORA MATICE HRVATSKE

U četvrtak 27. o. m. u prostorijama Društvenoga doma (DIT-a) u 19 sati održat će se izvanredna godišnja skupština Pododbora u svrhu savjetovanja o izvršavanju zadataka društva. Pozivamo sve članove Pododbora da prisustvuju skupštini.

OBAVIJEST

Obavještavaju se svi poslovni partneri da je integracijom ugostiteljskog poduzeća »Jadrinja« Šibenik, turističko-ugostiteljskog poduzeća u izgradnji »Rivijera« Šibenik, ugostiteljskog poduzeća »Kozara« Vodice, slastičarskog poduzeća Šibenik i ugostiteljske radnje »Slapovi Krke« Lozovac, nastalo novo poduzeće pod nazivom:

»RIVIJERA« hotelsko-turističko poduzeće Šibenik

Uprava

ZAHVALA

Povodom smrti naše nezaboravne supruge, majke i kćerke

DIVNE

ovim putem izražavamo harnu zahvalnost svim rođacima, prijateljima i znancima, koji nam u našem preteškom bolu ukazaše svoju svestranu pažnju.

Posebnu zahvalnost dugujemo liječnicima; šefu Internog odjeljenja Šibenske bolnice dru Ivanoviću, dru Tatjani Rašković zajedno sa čitavom osobljen toga odjela, kao i dru Marinku Čizmiću i ostalim liječnicima, koji su svojim zauzimanjem nastojali da pokojnici olakšaju tegobne časove.

Duboku zahvalnost također izražavamo brojnim drugovima i prijateljima Autotransporta Šibenik, koji nam pružiše veliku su-sretljivost i toplu pažnju u svakom pogledu.

Našu zahvalnost dugujemo velikom broju naših rođaka, prijatelja i znancu, koji vijencima okitiše grob pokojnice, a isto tako i ostalim građanima, koji pokojnicu ispratiše na posljednji počinak.

Naša zahvalnost pripada i plemenitoj pažnji mladih prijatelja naše ožalošćene djece Nikice i Zrinke, koji pružiše dokaz svojeg saučestvovanja u njihovom prevelikom bolu.

Ne manju hvalu upućujemo i Gradskoj glazbi, koja je svojim učešćem uveličala tužnu povorku.

Neka im je svima od srca hvala!

Obitelj:
Zenić Grgo-Bujas

Uprava Dječjeg vrtića
Šibenik

DEZURNE LJEKARNE

Do 28. VI — I narodna — Ulica Božidara Petranovića.
Od 29. VI — 5. VII — II narodna — Ulica bratstva i jedinstva.

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: premijera engleskog filma — NIKAD NE POPUSTAJ — (do 30. VI)
Premijera američkog filma — POVRATAK U GRADIC PAYTON — (1.—7. VII)
»20. ARPILA«: premijera engleskog filma — PAKLENI KLUB (do 30. VI)
Premijera američkog filma — KRVNIK IZ NEVADE — (1. do 7. VII)

MATIČNI URED

ROĐENI

Robert, dra Stjepana i Brede Grubišić-Čabo; Milena, Branka i Ane Lapić; Ivica, Paške i Milene Zaninović; Denis, Ivana i Simice Ježina; Joško, Tomislava i Barice Erak; Zoran, Uroša i Danice Milović; Damir, Radoslava i Marije Jurić; Zeljko, Stan-ka i Drine Vulin; Damir, Branka i Slavke Krnić; Zoran, Luke i Tone Skugor; Branislav, Nike i Mire Jurišić; Goranka, Ante i Marije Rora; Nenad, Vinka i Vilme Bujas; Darko, Borisa i Senke Borčić; Neven, Frane i Milke Maretić; Goran, Mira i Tone Rupić i Josip, Miljenka i Milene Slavica.

VJENČANI

Zura Branko, konobar — Marković Zlata, domaćica; Pačić Anđelko, strojobravar — Đurić Ana, domaćica; Malogorski Petar, tesar — Živković Milka, radnica; Vukašina Rajko, topioničar — Torbica Milica, služb.; Bumbak Jerko, bravar — Mužić Marija, trg. pomoćnik i Keranović Hakija, armirač — Anđić Milka, domaćica.

UMRLI

Andrić Zeljko Vojislava, star 6 dana; Miškić Božica pok. Jakova, stara 79 god.; Knez Krste pok. Josipa, 76 god.; Bakija Ivanka rođena Ivas, stara 38 god.; Guberina Spiro pok. Andrije, star 75 god.; Lončar Petar pok. Jakova, star 45 god.; Grgurev Anka pok. Miše, stara 36 god.; Bojković Marija rođ. Kostevca, stara 70 god.; Kulušić Dragica rođ. Kosor, star 22 god. i Ika rođ. Lukavac, stara 53 god.

ZAHVALA

Povodom izvršenog teškog kirurškog zahvata izražavam toplu zahvalnost šefu kirurškog odjela Opće bolnice dru Vladimiru Doležilu, dru Anti Cariću, dru Josipu Batiniću, dru Mariji i dru Ahmedu Selimoviću, medicinskim sestrama Cviti i Mirjani, bolničarima i ostalim medicinskom osoblju na uloženom trudu, pažnji i njezi prilikom moje operacije i liječenja.

VUKOREPA JERE

ZAHVALA

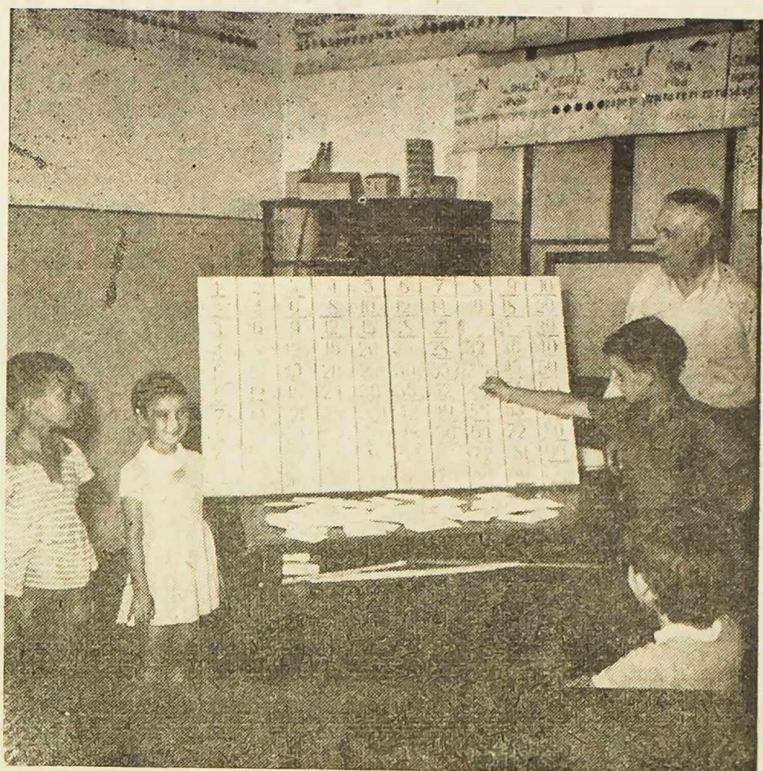
Ovim putem izražavam zahvalnost Internom odjelu IIC Medicinskog centra Šibenik na ukazanoj pažnji i njezi prilikom mog boravka i liječenja na tom odjelu. Također zahvaljujem primariusu dru Ivanović Nikoli, dru Zubac Vjeri, dru Andrijević Branku, kao i bolničkom osoblju Despotušić Ignaciji, Kirigin Anđelki, Grdina Dušanu, Magdić Blaženki, Azulović Mirni, Skorić Mariji, Bolenović Ivanki, Olivari Slavki, Stošić Nedi, Pretega Ivanki, Telac Nadi i Matic Anki.

Još jednom svima izražavam duboku zahvalnost.

MAGLOV FRANE MARKOV

MALI OGLASNIK

Materijalna sredstva i raspoloživo vrijeme možda vam ne dopuštaju liječenje u ljčilištu. S malim izdacima možete kod kuće liječiti bolesti jetre, žuči, crijeva, čira, zatvorenosti i hemoroida s rogaškim DONAT izvorom. Zahtjevacite DONAT u prodavaonicama »Ishrane« i »Sloge« Šibenik.

Naš sugrađanin Tome Lambaša, dugogodišnji učitelj i pedagoški savjetnik pripremio je za učenike osnovnih škola novu računaljku, koja omogućava brže i lakše uvježbavanje tablice množenja i dijeljenja. Njegova nova računaljka veoma pozitivno je ocijenjena u krugovima šibenskih prosvjetnih radnika. Na slici: sa praktične primjene nove računaljke u jednoj šibenskoj osnovnoj školi, uz asistenciju Tome Lambaše

Nove zanatske radnje

Na posljednjem sastanku Savjeta za privredu šibenske općine nekoliko privatnih zanatlija izdata su rješenja na osnovu kojih mogu otvoriti samostalne uslužne

zanatske radnje. Tako će u Šibeniku uskoro započeti rad košarač-ka, vunovlačarska, voštarska i zanatska radnja za izradu i popravak kožne i plastične galanterije. Donijeta su također rješenja o otvaranju više samostalnih radnji u Tijesnom, Zlarinu i Vodicama. Članovi Savjeta raspravljali su i o smanjenju poreza na dohodak nekim zanatsko-uslužnim kategorijama. Zaključeno je da se od 10 do 20 posto smanji porez na dohodak onim zanatlija-ma, koji djeluju bez tuđe radne snage, te onima koji nisu dužni voditi poslovne knjige. Smanjenje poreza za 10 posto podliježu limarske, obućarske i zidarske radnje, a 20 posto kovačko-potkivačke i krojačke radnje za žensku odjeću i rublje. Analogno tome smanjuje se i stopa općinskog poreza.

RADOVI NA OSVJETLJAVANJU ULICA I OPERATIVNOG DIJELA LUKE

Već duže vrijeme traju radovi na postavljanju živine rasvjet-e na području Šibenika. Električno poduzeće je odlučilo da sadašnju fluorescentnu rasvjetu gradskih ulica i trgova zamijeni živinom. Tako su do danas završeni radovi na Poljani maršala Tita u Nazorovoj ulici, na jednom dijelu putničke obale, te na Trgu Republike. Kako smo obavješteni u Odjelu za komunalne poslove šibenske općine, ovih dana nastavit će se radovi na osvjetljavanju ostalog dijela putničke obale, te u ulici Borisa Kidriča, između Vanjskoga i starog prilaza do Mandalinu. U vrijednosti od 16 milijuna dinara kolektiv poduzeća »Luka« također će izvršiti postavljanje živine rasvjet-e na operativnom dijelu obale od skladišta do Rogaća. Današnja rasvjeta ne odgovara savremenim potrebama luke, koja u posljednje vrijeme raspo-laže novim postrojenjima i objektima. Prema izrađenom elaboratu na spomenutom dijelu šibenske luke postaviti će se stupovi na visini od 19 metara sa reflektorskom rasvjetom, a na visini od 9 metara postaviti će se živine armature u skladu s ostalim gradskim osvjetljenjem.

SA TRZNICE I RIBARNICE

Gradska tržnica je u posljednje vrijeme snabdjevena većim količinama raznih vrsta poljoprivrednih proizvoda. Cijene su ostale uglavnom nepromjenjene. Krumpir se prodavao po 68 dinara kilogram, kupus 34, krastavci 100, rajčice 200 grah 190—210, crveni luk 80, bijeli luk 180, salata 70, mahune 60, cikli 150, trešnje 180, limuni 300, banane 300, jaja 30 dinara komad.

Na ribarnici su također dopremljene znatnije količine ribe. Društveni sektor i privatni ribari nudili su srdele 200, skuše 600, lokarde 300, hobotnicu 200, bukve 130, ugor 500, trlje 700, arbune 700, jegulje 600, očarde 500 dinara kilogram, itd.

Buffet na autobusnoj stanici

Piše: Jere Bego, predsjednik VK »KRKA«

Povodom 40-godišnjice VK »KRKA«

Bogata tradicija i slavan put

Veslači »Krke« iz 1939. godine

Oba jubileja — 40 godina postojanja Veslačkog saveza Jugoslavije i »Krke« proslavit će se u našem gradu gdje se 20. i 21. jula ove godine održava prvenstvo Jugoslavije u veslanju. Naša »Krka« je domaćin i na taj način dato joj je vidno priznanje za dugogodišnji rad, za njeno uporno zalaganje na omasovljenju veslačkog sporta i podizanju njegovog kvaliteta.

Davno je to bilo još 1923. godine. Nekolicina ljubitelja sporta odlučila je da u našem gradu osnuje veslački klub. Drugovi Filip Babić, Mario Lušić, Ante Frua, i ostali bili su osnivači veslačkog kluba koga su nazvali imenom »Krka«.

Filip Babić i Mario Lušić još uvijek su aktivni članovi svog kluba, a Mario Lušić je bez prestanka jedan od najaktivnijih i najagilnijih veslačkih radnika u našoj zemlji. Smjenjivale su se generacije veslača, mijenjale su se uprave kluba, ali »šjor« Mario, kako ga popularno nazivaju, ostao je dosljedan pobornik veslačkog sporta i najvrijedniji radnik svoje »Krke«.

Veslački sport se naglo razvijao u gradu ispod Šubičevca i ubrzo zatim »Krka« je postala omiljena među Sibenčanima. Počinju i 1. nastupi i prve pobjede. Regate koje su održavane u Sibeniku znale su privući gotovo čitavo stanovništvo grada. Jednom riječju uspjeh »Krke« istovremeno je bio i uspjeh našeg grada.

»Krkini« veslači obišli su mnoge zemlje: Italiju, Mađarsku, Švicarsku, Holandiju, Francusku i druge, učestvovali su na olimpijadama u Berlinu 1936. i u Rimu 1960. godine. Naši veslači su također sudjelovali na svim važnijim šampionatima Evrope i tom prilikom je »Krka« časno zastupala našu zemlju u veslačkom sportu.

Kako je naš grad pratio ova natjecanja najbolje ilustrira činjenica da su tisuće Sibenčana dočekali svoje ljubimce i na čelu sa glazbom i osvojenim trofejima obilazili grad. Godine 1933. veslači »Krke« nastupili su u Vranjicu (Split) u 7 disciplina i u svima su slavili uvjerljive pobjede. Naravno, radost je bila neopisiva. Nakon ovog uspjeha sjedište Veslačkog saveza Jugoslavije prelazi u Sibenik. Ili da navedemo uspjeh »Krke« u Beogradu 1939. godine kada su njeni veslači pobijedili u svim disciplinama u kojima su nastupili. Tom prilikom su beogradski listovi pisali za »Krk« — »Što imamo da kažemo o ovim mladima, oni mogu samo jedno da kažu — dođoše, veslasmo i pobijedismo«.

Nisu to bile jedine pobjede, one su se nizale iz godine u godinu i postale su kao nešto uobičajeno, kao nešto što drukčije i ne može biti. Nenadmašivi su bili »Krkini« finiši po čemu je ovaj klub postao još poznatiji, još draži svome gradu. Entuzijazam i borbenost šibenskih veslača bila je, tako reći, poslovična. Oni su se preko čitave godine mnogo čega odricali da bi u ljetnim mjesecima bili što spremniji za okršaje, za regate, za pobjede. Njihova glavna vrlina bila je ljubav prema sportu, prema veslanju i to bez ikakvih ustupaka. Bilo je to vrijeme

procvata naše »Krke«. Uspjesi kluba i veliko interesiranje grada za veslački sport pozitivno se odrazilo i na omladinu koja se masovno uključuje u veslački život. Nižu se uspjesi, »Krka« postaje jedan od najboljih veslačkih klubova u zemlji. Na svim natjecanjima »Krka« je bila s pravom respektiran od protivnika, koji je dobro znao da pobijedi »Krk« znači osigurati sebi kvalitetno mjesto u sportskom svijetu. Ali pobijediti »Krk« tada zaista nije bilo lako.

Dolaze teški dani. Ratni vjor prohujao je našom zemljom i okupator je došao i u Sibenik. Okupator nastoje da ožive razna sportska društva, a naročito ih interesira »Krka«. Neprijatelj želi da organiziraju regatu u Zadru i da na njoj po svaku cijenu nastupi šibenska »Krka«. Oni su htjeli da učestvovanjem »Krke« pokažu Zadranima kako su ih Sibenčani oduševljeno dočekali i da, eto, pod fašističkom upravom čak i sport nastavlja svoj normalni život. Ali fašisti su se prevarili. Veslači šibenske »Krke« nisu htjeli da sudjeluju u toj regati, a niti su željeli da nastupaju za vrijeme okupacije.

»DINARA« - DOSK 3:1

U okviru takmičenja klubova Sibenskog nogometnog podsava za Jugoslavenski kup, u Kninu su se sastali »Dinara« i DOSK I. Utakmica koja je odigrana po sparnom danu i u prisustvu oko 700 gledalaca, završila se pobjedom domaćih i rezultatom 3:1.

Igrači »Dinara« bili su premoćniji tokom čitave igre i zasluženo su pobijedili vrlo dobru momčad gostiju.

DOSK je prvi preuzeo vodstvo. Realizator je bio Brajica. Domaći su nedugo zatim imali izvršnu priliku, ali je Klepo promašio dosuđeni 11-erac.

Sredinom prvog poluvremena Maglici je uspjelo da postigne izjednačenje. Poslije kraćeg vremena Urukalo je savladao DOSK-ova golmana i povicio omjer u korist »Dinara«.

Tokom nastavka Petković je postigao i treći zgoditak za domaće i konačni rezultat utakmice, koja je protekla u prijateljskom tonu.

Sudac Bašić vrlo dobro je obavio svoj zadatak. (m)

Fašisti su zatim počeli da obilaze kuće pojedinih veslača i da im se prijete. Međutim, svijest rodoljuba i sportista bila je jača od svih prijetnji. »Krkini« dom ostaje zatvoren. I za čitavo vrijeme okupacije u njemu nije bilo veselja naše mladosti.

Među prvim žrtvama svirepog okupatora u Sibeniku nalazili su se veslači »Krke«. Tko od nas ne pozna uzornog sportistu Matu Bujasa-Maću, jednog od članova ekipe osmerca i četverca. Tko ne pozna njegovu ljubav za »Krk«. Njegovo drugarstvo bilo je na velikoj visini, jer je drug Maćo odgojen pod okriljem Partije i kao takav bio je prvi na meti fašistima. Skupa s Maćom strijeljan je Drago Junačević koji je za svakoga imao toplu riječ i dobar savjet kao i Duško Vrljević. Oni će našoj »Krk« ostati u nezaboravnoj uspomeni. Njihove fotografije nalaze se u prostorijama našega doma koga su za života toliko voljeli.

Na poziv CK KPJ i druga Tita za oružanu borbu naših naroda protiv okupatora odazvali su se i mnogi veslači naše »Krke«. U ognju oslobodilačkog rata izgledali su mnogi »Krkasi«. U njihovu čast uprava klubu je podigla spomenik-ploču. Taj skroman spomenik trebao bi da bude svjetlo primjer mladim veslačima koji će se napajati onim idealima za koje su dali svoje mlade živote drugovi Maćo, Drago, Duško i ostali.

Oslobođenje naše zemlje zateklo je društveni dom »Krke« i veslački park u zaista teškom stanju. Čitav rad je trebalo početi iznova. Već u 1947. godini osjetili su se prvi rezultati na oživljavanju kluba i veslačkog sporta u našem gradu. Iz godine u godinu »Krka« sve više dobiva na kvaliteti da bi ubrzo zatim postala jedna od veslačkih snaga u zemlji. Na raznim prvenstvima naš klub osvaja pobjede i u nekoliko navrata postaje prvak države i naše Republike. Svoj najveći uspjeh »Krka« je postigla na prvenstvu Evrope kojom prilikom je u četvercu zauzela četvrto mjesto.

To je kratka ilustracija rada i života jednog skromnog sportskog kolektiva čiji su mladići samoprijedorom i snagom svojih mišića proslavili svoj klub, a s njim i svoj Sibenik.

Nadamo se da će veslači naše »Krke« bez obzira na trenutne teškoće, ponovo zauzeti svoje istaknuto mjesto u veslačkom sportu i da će uspješno slijediti stope svojih prethodnika što su znali samo za pobjede i koji su regatu započinjali i završavali poznatom pjesmom »Mladost, snaga, čvrsto veslo »Krkasi« daje moć«.

Radnička sportska djelatnost

Uspjeh još nije potpun

Prošle godine proslavljena je 10-godišnjica postojanja radničke sportske djelatnosti u našem gradu. U periodu od deset godina učinjen je korak naprijed u pogledu masovnosti i kvaliteta, no ipak dosadašnji rezultati ne zadovoljavaju u potpunosti. Naime, ta djelatnost još nije ispunila prazninu u sportskom životu naših radnih ljudi, a nisu ni organizirane na jedan suvremen način, kakav zahtijeva naša industrija i privredna djelatnost općenito. Također i pojedine sportske grane još nisu našle mjesta među radnicima, iako za njihovo odvijanje postoje gotovo svi uslovi. To se prvenstveno odnosi na atletiku, rukomet, veslanje (!), plivanje i još neke druge zaboravljene sportove. Zalosna je konstatacija da u radničko sportskim igrama žene gotovo i nisu imale učešća u toku 10-godišnjice djelatnosti. Istina, o tome su i raspravljale društveno-političke i sportske organizacije, ali na tom planu ništa nije učinjeno.

U prošlogodišnjim radničkim sportskim igrama učestvovalo je 1150 takmičara iz 18 radnih kolektiva. Broj učesnika u odnosu na prethodnu godinu je porastao ali je on još uvijek premalen u odnosu na broj radnika u šibenskom industrijskom bazenu. Najbrojniji su bili kuglački sa 480 takmičara, strijelci 220, te šahisti i nogometaši. Zanimljivo je da broj učesnika podbacio upravo u onim sportovima za čije organiziranje nisu potrebni veliki izdaci i posebni tereni. To su odbojka i plivanje, za koje su radnici vrlo malo zainteresirani.

Najviše uspjeha u prošlogodišnjim natjecanjima imali su radnici Tvornice elektroda i ferolegura, zatim poduzeća »Velimir Škorpik« i TLM »Boris Kidrič« itd. S najvećim brojem radnika u igrama je učestvovala »Jadranka«. Ali, plasman ekipa i osvojeni bodovi nisu uvijek mjerilo po kojem bi se mogao donijeti tačan sud o sportskoj aktivnosti radnika u poduzećima budući da sva poduzeća nemaju iste uvjete. Tako je, na primjer, zavidnu sportsku aktivnost postigao Medicinski centar, iako se plasirao tek na peto mjesto. »Jadranka« i Tvornica elektroda i ferolegura postigle su također dobre rezultate u pogledu djelatnosti i masovnosti. U pogledu masovnijeg učešća u igrama »Velimir« Škorpik« je prošle godine gotovo razočarao u odnosu na ranije godine. To se može reći i za TLM »Boris Kidrič«. Također s obzirom na uvjete koje imaju, i broj radnika daleko su više mogli postići »Luka« i »Izgradnja«, dok donedavno aktivna željeznička stanica uopće nije učestvovala u prošlogodišnjem radničko-sportskim igrama.

KOJI PROBLEMI SPUTAVJU INTENZIVNIJU AKTIVNOST RADNIKA?

sportsku aktivnost radnika u Sibeniku nisu naročito povoljni. nasi natičito povoljni.

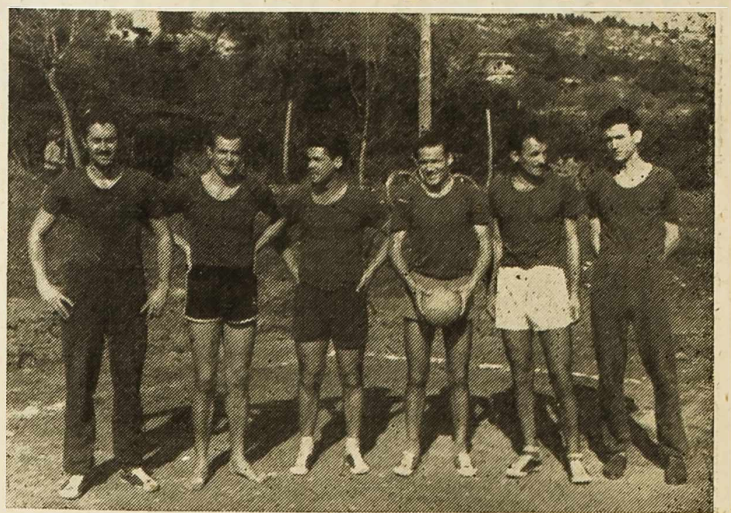
U poduzećima nema dovoljno aktivista koji bi među radnicima propagirali sport i organizi-

U SIBENIKU OSNOVANO SPORTSKO RIBOLOVNO DRUŠTVO

Ovih dana u Sibeniku je osnovano sportsko ribolovno društvo »Jastog« koje će djelovati na području šibenske komune. Obavještavaju se prijatelji sportskog ribolova, da se upis u društvo vrši u prostorijama organizacije SSRN Dolac i to ponedjeljkom, srijedom i petkom od 18 do 20 sati.

OMLADINCI RADUČIĆA IZGRADILI NOGOMETNO IGRALIŠTE

Omladinci sela Radučića izgradili su novo nogometno igralište u centru sela. Pored velikog broja dobrovoljnih radnih sati koje su uložili vrijedni mladići Radučića, njima je materijalnu pomoć pružilo poljoprivredno dobro »Sjeverna Bukovica«.

Rukometna ekipa »V. Škorpik«

rali takmičenja. Poseban problem predstavlja nedostatak jednog funkcionera u Odboru za radničku sportsku djelatnost, koji bi objedinjavao rad aktivista u poduzećima i vodio brigu o organiziranju sportskih priredbi.

Također sindikalne podružnice, Općinski odbor za fizičku kulturu, društveno-političke i druge organizacije trebali bi u buduću da povedu više brige o sportskoj aktivnosti radnika i njihovoj rekreaciji poslije osmosatnog rada. Njihova pomoć bila bi od velike važnosti, a ove godine bi dobro došla tim prije što je Odbor za radničku sportsku djelatnost napravio radikal korak u pogledu savremenog provođenja radničke sportske aktivnosti.

Ipak, najveći problem su tereni. U našem gradu nema stalnih terena za sportske igre, pa se takmičenja održavaju na nepogodnim igralištima pa čak donedavno i na Poljani. I novčana sredstva stvaraju poteškoće.

Poseban problem je uključivanje žena u igre. Međutim, izgleda da će se već u ovogodišnjim radničkim sportskim igrama kuglanu i igrališta za košarku i odbojku.

N. Ožegović

UPRAVNI ODBOR GRAD. PODUZEĆA »IZGRADNJA« SIBENIK

r a s p i s u j e

natječaj

ZA RADNO MJESTO SEFA OPĆEG SEKTORA

Uvjeti: — Pravnik sa 5 godina prakse u administrativnim i pravnim poslovima,
— Srednja stručna sprema sa preko 10 godina prakse u administraciji.

PODUZEĆE ZA IZRADU I PRODAJU ODJEVNIH PREDMETA »REVIJA« SIBENIK

raspisuje slijedeći:

natječaj

ZA POPUNJENJE RADNOG MJESTA SKLADISTARA

Usvlovi: — Srednja stručna sprema s dvije godine komercijalne prakse ili
— sprema kvalificiranog radnika u trgovini s 5 godina prakse u trgovini.

Rok popunjenja natječaja je odmah. Plaća po Pravilniku o raspodjeli osobnih dohodaka.

Obavijest

»VINOPLD« - VINARIJA SIBENIK

Obavještava potrošače, da će 1. VII 1963. godine otvoriti nove prodavaonice vina i rakije od 1 litre na više u ulici Ive Zanimovića broj 1. (Grada) i Nikole Tesle broj 115 (kod Gimnazije).

U prodavaonicama možete dobiti prirodna bijela i crna vina uz vrlo povoljne cijene.